

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/ 218 /2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

297/2018. (XII. 20.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. június 18-án postai úton előterjesztett **panaszát** a 2018. december 20-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

átteszi

az intézkedést fogantató szerv – D. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, valamint alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2018. június 18-án postai úton terjesztett elő panaszt a vele szemben 2018. május 28-án fogantató rendőri intézkedéssel, és az ezt követező napok folyamán tapasztalt rendőri magatartással és tájékoztatással kapcsolatban.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a 2018. május 28-án vele szemben történt intézkedéssel – meg nem történt tájékoztatás – kapcsolatban él panasszal.

Az eset a D. települési klinika területén történt, ahol parkolóhelyet keresett. A panaszos időpontra megbeszélte vizsgálatra érkezett, parkolóhelyet nehezen talált, ezért a II. Belklinika épületét többször megkerülte. Az oldalsó bejáratnál hallotta, hogy leesett az egyik dísztárcsája, ezt a visszapillantó tükörből látta is, a dísztárcsa már sérült volt, és a panaszos tudta, hogy lötyögött. Mivel a panaszosnak időpontja volt, ezért nem állt meg felvenni a tárcsát. Nehezen talált parkolót, és bement a szakrendelésre, ahol várakozva egyszer csak telefonhívást kapott egy rendőrtől. Arra kérte, hogy menjen vissza a helyszínre, ahol balesetet okozott. A panaszos nem értette miről van szó, hiszen ő csak a törött dísztárcsáját hagyta el.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A díztárcsát egy piros autó mellett találták meg, amely mellett a panaszos többször elhaladt, míg helyet keresett. A panaszos megjegyezte, hogy a piros autó tulajdonosa képtelen volt szabályosan beparkolni, ezért jóval kintebb állt, mint a többi autó. Később, az intézkedés során a panaszos ezt meg is jegyezte a tulajdonos hölgynek, miután ott van a mentő beálló hely a belklinika épületéhez, legalább erre tekintettel korrigálhatta volna a parkolását, másrészt, a hely, ahol állt nem kijelölt parkolóhely volt.

A panaszosnak nem volt lehetősége elmondani az intézkedő rendőrnek, hogy mi is történt pontosan. Az intézkedés helyszínén tartózkodott egy pizsamát és papucsot viselő beteg, továbbá a portás, aki a panaszos véleménye szerint a portásfülkéből nem láthatott oda. A rendőr ezeknek a személyeknek a véleményét tartotta elsődlegesnek, elégnak tartotta ahhoz, hogy helyszíni bírságot szabjon ki. A rendőr a helyszíni bírság jogi következményeiről teljes körűen nem tájékoztatta. Ennek nem ismeretében írta alá a panaszos a helyszínen készült papírokat, kész tények elé állították. A panaszos az autó kulcsát is felajánlotta a rendőrnek, hogy vigye oda az autóját, és állítsák egymás mellé a két autót, mert a piros autón a panaszos semmilyen sérülést nem látott, de a helyszínelő erre nem volt hajlandó. A rendőr arra hivatkozott, hogy neki elé g a szemtanúk elmondása, akik közül a portás a panaszos véleménye szerint nem is láthatott semmit az eseményből, kamera pedig nincs a klinika azon területén.

A panaszos elismételte, hogy a rendőr teljes körűen nem tájékoztatta a bírság aláírásának következményeiről. A panaszos rögzítette, hogy az egész intézkedésen miharabb túl akart lenni, hiszen időpontra ment, és még az előtt kihívták a rendelésről, hogy sorra kerülhetett volna.

Az egész eljárásról utólag – amikor már aláírta a papírokat – ugyan kapott egy tájékoztatót a bírság mellé, amiből egyértelműen kiderült, hogy nincs tovább jogorvoslati lehetősége. A panaszos névjegykártyát és elérhetőséget hagyott volna a szélvédőn, ha valóban baleset okozott volna.

Az intézkedést követő napon a panaszos felhívta a * Megyei Rendőr-főkapitányságot, és elmondta, hogy mi történt pontosan, majd élt a lehetőségével, hogy meghallgatást kérjen. Bement a S. úti rendőrségre, ahol elmondta, hogy mi történt, de a panaszával kapcsolatban semmilyen feljegyzés nem készült.

A panaszos az elmondottak után, még aznap, a késő délutáni órákban kapott egy telefonhívást, a S. úti rendőrségtől, ugyanattól a személytől, hogy másnap menjen vissza. A panaszos számára nem derült ki ennek oka, de kérésének eleget téve másnap ismét bement a rendőrségre.

A panaszos ekkor már ragaszkodott hozzá, hogy az elhangzottakat rögzítsék, majd ezek után megmutatták a helyszínen készült képeket, melyeken egy zöldeskék autó volt látható, amit a panaszos szóvá is tett. Ekkor közölték vele, hogy „a néni nem jól emlékszik”, és „a néni elnézte a színt”, majd közölték, hogy a panaszos a rendőröket vádolja a bizonyíték megváltoztatásával.

A jegyzőkönyv rögzítése nem sikerült a legpontosabban, hiszen többször leírt olyanokat is, amivel a panaszos nem értett egyet, így aztán két összetépett jegyzőkönyvet követően sikerült a harmadik példányt úgy megfogalmazni, hogy közel azonos a panaszos által elmondottakkal.

A panaszos véleménye szerint a fentiekből egyértelműen látszik, hogy mind a rendőri intézkedés, mind az azt követő „hercehurca” sok emberi és szakmai hiányosságot tartalmaz, hiszen a helyszíni intézkedés során nem kapott teljes körű tájékoztatást, valamint a későbbi jegyzőkönyvvezés során több szóbeli megjegyzést kapott a korával és az emlékezetével kapcsolatban.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Dr. U. A. r. ezredes átiratában az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

A kérdéses rendőri intézkedést P. I. r. törzszászlós és O. Zs. c. r. törzszászlós foganatosították, mely során a panaszossal szemben 20.000 forint összegű helyszíni bírság kiszabására került sor. A rendőri intézkedésre azért került sor, mert a panaszos az általa vezetett személygépkocsival közlekedett a Klinika belső Sürgősségi Osztály melletti szerviz útján az Elméleti tömb irányába, melynek során nem volt kellő tekintettel a járműve sajátosságaira, ezért annak bal első sarokrészével nekiütközött az út menetiránya szerinti bal oldala mellett várakozó személygépkocsi bal hátsó részének. A baleset során személyi sérülés nem történt, de a panaszos a helyszínt adatai hátrahagyása nélkül elhagyta.

A panaszos cselekményével megszegte az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (továbbiakban: KRESZ) 25.§ (1) bekezdésében foglalt közlekedési szabályt, mely szerint „Járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak (az út vonalvezetésének, az útburkolat minőségének és állapotának) megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.”. Cselekményével a 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (továbbiakban: Szabs. tv.) 224.§ szerint minősülő közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követte el.

Az intézkedő rendőr elmondása szerint a panaszossal közölte az általa elkövetett jogsértést, aki a baleset okozását a helyszínen nem vitatta. Az intézkedő rendőr közölte továbbá, hogy amennyiben a felelősséget nem ismeri el, vele szemben szabálysértési feljelentést kezdeményez. Azt is elmondta neki, hogy amennyiben a felelősségét elismeri, a helyszíni bírság kiszabására van lehetőség, mellyel az ügy a helyszínen jogerősen befejeződik. A fentiekre tekintettel a panaszos azt mondta, hogy „ne bonyolítsuk túl az ügyet, a felelősségemet elismerem”. Az intézkedő rendőr elmondása alapján a helyszíni bírság kiszabása előtt a beszélgetés során legalább 2-3 alkalommal elhangzott, hogy a helyszíni bírság kiszabásával az eljárás jogerősen befejeződik.

Az intézkedés másnapján a panaszos megjelent a D. Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályán, ahol az intézkedő rendőrök parancsnokával szeretett volna beszélni. Az illetékes parancsnok azonban nem volt az objektumban, ezért K. Zs. c. r. főtörzszászlós előadónak mesélte el a sérelmeit. A r. főtörzszászlós tájékoztatta a panaszost arról, hogy jelenleg nem tud az illetékes parancsnokkal beszélni, de amennyiben mindenképpen panaszt szeretne tenni, úgy egy későbbi időpontban – amikor az illetékes parancsnok K. Z. r. százados visszaérkezik – megteheti, továbbá arról is tájékoztatta, hogy panaszát a Testületnél megteheti. A panaszos az illetékes parancsnok visszaérkezését nem várta meg, de a telefonszámát megadta a r. főtörzszászlósnak, hogy a későbbiek során a panasz megtevéle végett felvehessék vele a kapcsolatot. Az illetékes parancsnok objektumba való visszaérkezésekor tudomást szerzett a r. főtörzszászlóstól a panaszosról, ezért még aznap visszahívta a panaszost, és másnapra időpontot egyeztetett vele a panasz felvétele végett.

Másnap a megbeszélte időpontban megjelent a panaszos az illetékes parancsnoknál a panasz megtétele végett, de először azt adta elő, hogy nem kíván a rendőri intézkedéssel szemben panasszal élni, ő csak azt vitatja, hogy valóban nekiütközött-e annak a várakozó kocsinak, és az állítólagos szemtanúk szavahihetőségét kezdte el firtatni.

Hosszas beszélgetés után végül úgy döntött a panaszos, hogy mégiscsak panaszt tesz a rendőri intézkedés ellen, de annak okát és mibenlétét nem tudta összefüggően elmondani. Végül a panaszát azért tette meg, mert a rendőrök őt nem hallgatták meg a történetekkel kapcsolatban, mely alapján önmagával is ellentmondásba került, hiszen meghallgatásán ő maga mondta el, hogy azért nem mondta el a rendőröknek a történeteket, mert minél hamarabb „szabadulni” akart a helyszínről. Nem akart eljárást az ügyből, azt szeretne volna, hogy a helyszínen lezárják az ügyet, ezért fogadta el és írta alá a helyszíni bírságot.

A panaszost a helyszínen és az intézkedést követő napon a rendőrségen is tájékoztatták panasztételi jogáról, ennek eredményeként született meg a parancsnoki kivizsgálás és a Testületnél előterjesztett panasz is.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőrkapitányságon az intézkedést követő napon nem várta meg a panasz megtétele végett az illetékes parancsnokot, ezért a parancsnok objektumba való visszaérkezésekor tudomást szerezve a panaszosról, az általa megadott telefonszámon visszahívta a panaszost a panasz felvétele végett való időpont egyeztetés céljából.

A panaszos az intézkedést követő második napon a rendőrkapitányságon, a panasz felvétele előtt szóban meghallgatásra került. Először nem akart a rendőri intézkedéssel szemben panasszal élni, majd vitatta, hogy nekiütközött volna egy másik autónak, „egyébként sem olyan színe volt annak a másik autónak, mint a rendőrök által készített képeken”, és szerinte egy Klinikán bent fekvő beteg (tanú) nem szavahihető. A panaszossal a panasz felvétele során végig segítőkész, empatikus magatartást tanúsítottak a rendőrök, annak ellenére, hogy többször ellentmondásba került önmagával. Az életkorával kapcsolatban semmilyen sértő megjegyzés nem történt a rendőrök részéről, éppen a panaszos vetette fel többször az intézkedés során, hogy ne vádolják olyan baleset okozásával, amit ő nem követett el, azért, mert időskorú.

A helyszíni intézkedés során a balesetben részes járművekről fényképfelvételek készültek, melyeket a rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátott.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, és XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vont-e intézkedés alá.

A panaszos állítása szerint nem követett el semmit, csupán annyi történt, hogy leesett az egyik dísztárcsája, ezt a visszapillantó tükörből látta is, a dísztárcsa már sérült volt, és a panaszos tudta, hogy lötyögött.

A rendőri tájékoztatás szerint a rendőri intézkedésre azért került sor, mert a panaszos az általa vezetett személygépkocsival közlekedett a Kliniká belső Sürgősségi Osztály melletti szerviz útján az Elméleti tömb irányába, melynek során nem volt kellő tekintettel a járműve sajátosságaira, ezért annak bal első sarokrészével nekiütközött az út menetiránya szerinti bal oldala mellett várakozó személygépkocsi bal hátsó részének.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy

veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.

A rendőrség által hivatkozott és észlelt szabályszegéssel összefüggésben továbbá a Testület utal a KRESZ vonatkozó rendelkezéseire. A KRESZ 3. § (1) szerint: Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles *a)* a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani; *b)* a közúti jelzések rendelkezéseinek, továbbá a forgalom irányítására, ellenőrzésére jogosultak utasításainak eleget tenni; *c)* úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon.

A KRESZ 25. (1) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint „Járművel a forgalmi, az időjárási és látási viszonyoknak, továbbá az útviszonyoknak (az út vonalvezetésének, az útburkolat minőségének és állapotának) megfelelően kell közlekedni; figyelemmel kell lenni a jármű sajátosságaira, az utasokra és a rakományra.”.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 224. §-a szabályozza a közúti közlekedési igazgatási szabályok megsértésének tényállását. A szabálysértést az követi el, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A Testület a rendőrségi tájékoztatást és a panaszos által elmondottakat figyelembe véve megállapította, hogy a helyszínen tartózkodó két tanú is úgy nyilatkozott, hogy a balesetet a panaszos okozta. Ennek nyomán felmerült annak gyanúja, hogy a panaszos gépjárművével balesetet okozott, amely pedig szabálysértési felelősségrevonás kilátásba helyezését indokolhatja. **Ezért a Testület megítélése szerint a szabálysértés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében az Rtv. idézett 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület megállapítása szerint a jogszerű rendőri fellépéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrök eleget tettek-e a tájékoztatási kötelezettségüknek a helyszíni bírság aláírásának jogkövetkezményeivel kapcsolatban.

A panaszos sérelmezte, hogy állítása szerint az intézkedő rendőrök nem tájékoztatták megfelelő módon a helyszíni bírság aláírásának jogi következményeiről, a panaszos beadványában többször elismételi, hogy „nem teljes körűen” tájékoztatták.

Az intézkedő rendőr elmondása szerint a panaszossal közölte az általa elkövetett jogsértést, aki a baleset okozását a helyszínen nem vitatta. Az intézkedő rendőr közölte továbbá, hogy amennyiben a felelősséget nem ismeri el, vele szemben szabálysértési feljelentést kezdeményez. Azt is elmondta neki, hogy amennyiben a felelősségét elismeri, a helyszíni bírság kiszabására van lehetőség, mellyel az ügy a helyszínen jogerősen befejeződik. A fentiekre tekintettel a panaszos azt mondta, hogy „ne bonyolítsuk túl az ügyet, a felelősségemet elismerem”. Az intézkedő rendőr elmondása alapján a helyszíni bírság kiszabása előtt a beszélgetés során legalább 2-3 alkalommal elhangzott, hogy a helyszíni bírság kiszabásával az eljárás jogerősen befejeződik.

A rendőrkapitányságon a panaszos önmagával is ellentmondásba került, hiszen meghallgatásán ő maga mondta el, hogy azért nem mondta el a rendőröknek a történeteket, mert minél hamarabb „szabadulni” akart a helyszínről, nem akart eljárást az ügyből, azt szeretne volna, hogy a helyszínen lezárják az ügyet, ezért fogadta el és írta alá a helyszíni bírságot.

A Testület a két fél tényelődésének alapos mérlegelését követően arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos és az intézkedő rendőrök egymással ellentétesen ítélték meg a rendőrök által alkalmazott tájékoztatás minőségét. A panaszos a „nem teljes körű” kifejezést használta, melyből a Testület arra következtetett, hogy a panaszos megkapta a tájékoztatást, azonban pontosabb, részletesebb felvilágosítást igényelt volna annak megértéséhez, hogy milyen jogkövetkezményekkel jár a helyszíni bírság aláírása. A rendőrök úgy ítélték meg, hogy köteleességüket teljesítették és objektív tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak az eljárásjogi kérdésekre is kiterjedő módon.

A panaszosi illetőleg a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentét feszül, amelyet a Testületnek – a rendelkezésére álló bizonyítási eszközök csekély volta miatt – nem áll módjában feloldani. Emiatt tekintetben, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően tájékoztatták-e a panaszost a helyszíni bírság elismerésének vonatkozásában, a Testület csakis arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

3) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben tanúsított rendőri bánásmódot, melyet a rendőrkapitányságon, a helyszíni intézkedést követő napokban vele szemben alkalmaztak.

Az intézkedést követő napon a panaszos felhívta a * Megyei Rendőr-főkapitányságot, és elmondta, hogy mi történt pontosan, majd élt a lehetőségével, hogy meghallgatást kérjen. Bement a S. úti rendőrségre, ahol elmondta, hogy mi történt, de a panaszával kapcsolatban semmilyen feljegyzés nem készült. A panaszos az elmondottak után, még aznap, a késő délutáni órákban kapott egy telefonhívást, a S. úti rendőrségtől, ugyanattól a személytől, hogy másnap menjen vissza. A panaszos számára nem derült ki ennek oka, de kérésének eleget téve másnap ismét bement a rendőrségre. A panaszos ekkor már ragaszkodott hozzá, hogy az elhangzottakat rögzítsék, majd ezek után megmutatták a helyszínen készült képeket, melyeken egy zöldeskék autó volt látható, amit a panaszos szavá is tett. Ekkor közölték vele, hogy „a néni nem jól emlékszik”, és „a néni elnézte a színt”, majd közölték, hogy a panaszos a rendőröket vádolja a bizonyíték megváltoztatásával.

A rendőri tájékoztatás szerint az intézkedés másnapján a panaszos megjelent a D. Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztályán, ahol az intézkedő rendőrök parancsnokával szeretett volna beszélni. Az illetékes parancsnok azonban nem volt az objektumban, ezért K. Zs.

c. r. főtörzszászlós előadónak mesélte el a sérelmeit. A r. főtörzszászlós tájékoztatta a panaszost arról, hogy jelenleg nem tud az illetékes parancsnokkal beszélni, de amennyiben mindenképpen panaszt szeretne tenni, úgy egy későbbi időpontban – amikor az illetékes parancsnok K. Z. r. százados visszaérkezik – megteheti, továbbá arról is tájékoztatta, hogy panaszát a Testületnél megteheti. A panaszos az illetékes parancsnok visszaérkezését nem várta meg, de a telefonszámát megadta a r. főtörzszászlósoknak, hogy a későbbiek során a panasz megtevéle végett felvehessék vele a kapcsolatot. Az illetékes parancsnok objektumba való visszaérkezésekor tudomást szerzett a r. főtörzszászlóstól a panaszosról, ezért még aznap visszahívta a panaszost, és másnapra időpontot egyeztetett vele a panasz felvétele végett. Másnap a megbeszélte időpontban megjelent a panaszos az illetékes parancsnoknál a panasz megtevéle végett, de először azt adta elő, hogy nem kíván a rendőri intézkedéssel szemben panasszal élni, csak azt vitatja, hogy valóban nekiütközött-e annak a várakozó kocsinak, és az állítólagos szemtanúk szavahihetőségét kezdte el firtatni. Végül úgy döntött a panaszos, hogy mégiscsak panaszt tesz a rendőri intézkedés ellen, de annak okát és mibenlétét nem tudta összefüggően elmondani. A panaszost a helyszínen és az intézkedést követő napon a rendőrségen is tájékoztatták panasztételi jogáról, ennek eredményeként született meg a parancsnoki kivizsgálás és a Testületnél előterjesztett panasz is.

A panaszossal a panasz felvétele során végig segítőkész, empatikus magatartást tanúsítottak a rendőrök, annak ellenére, hogy többször ellentmondásba került önmagával. Az életkorával kapcsolatban semmilyen sértő megjegyzés nem történt a rendőrök részéről, éppen a panaszos vetette fel többször az intézkedés során, hogy ne vádolják olyan baleset okozásával, amit ő nem követett el, azért, mert időskorú.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is

támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A rendőrség kifejezetten cáfolta a nem megfelelő hangnem, illetőleg bánásmód alkalmazását, sőt kihangsúlyozták, hogy éppen a panaszos hivatkozott több alkalommal is idős korára. A Testület rendelkezésére álló dokumentáció alapján megállapítható, hogy a panaszosi beadvány és a rendőrségi iratok között olyan fokú ellentét feszül, amely nem teszi lehetővé, hogy a Testület megnyugtatóan állást foglaljon az alapjogsértés megtörténtének tekintetében, mivel a történetek rekonstruálására nincs lehetősége, a bizonyítási eszközök csekély volta miatt.

Minderre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrök által alkalmazott hangnem és bánásmód tekintetében.

IV.

A Testület úgy foglalt állást, hogy az intézkedő rendőröknek fennállt az intézkedési kötelezettsége a baleset tényállásának felderítése érdekében, megállapítható tehát, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga az intézkedés foganatosítása által. A tekintetben, hogy az intézkedő rendőrök megfelelően tájékoztatták-e a panaszost a helyszíni bírság elismerésének vonatkozásában, és ezáltal sérült-e a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, a Testület csakis arra az álláspontra helyezkedhetett, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható. A rendőrkapitányságon történtek során a rendőrök által tanúsított bánásmód és a hangnem tekintetében a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2018. december 20.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag